

BU TESTEKİ SORULAR OGM MATERYAL SORU BANKASINDAN ALINMIŞTIR.

1. Bir kavramın sadece insan zihnindeki varlığına "nelik", o kavramın zihin dışında dış dünyada olmasına "gerçeklik", gerçekliği olan bir kavramında belli bir nesnede somutlaşmasına da "kimlik" adı verilir.

Buna göre aşağıdaki kavramlardan hangisinin neliği, gerçekliği ve kimliği bir arada vardır?

- A) Kedi
B) Bakır
C) İnsan
D) Deniz kızı
E) Ahmet ağabey

3. Aşağıdakilerin hangisinde olumlu ve olumsuz kavramlar yanlış verilmiştir?

Olumlu Olumsuz

- A) Sevimli Sevimsiz
B) Saygılı Saygısız
C) Kirli Kirli olmayan
D) Doğru Yanlış
E) Vicdanlı Vicdansız

5. Aşağıdakilerin hangisinde kavram çeşitlerine uygun örnekler doğru olarak verilmiştir?

Kolektif Distribütif

- A) Ordu Asker
B) Milletvekili Sınıf
C) Öğrenci Meclis
D) Futbolcu Sendika
E) Masa İnsanlık

6. Bazı ağaçlar yapraklarını döker.
Akasya bir ağaçtır.

O hâlde akasya da yapraklarını döker.

Bu geçersiz kıyasın, geçerli bir kıyas hâline gelebilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) İkinci öncül "bazı" ile başlamalıdır.
B) Birinci öncül "bütün" ile başlamalıdır.
C) Birinci öncül "hiçbir" ile başlamalıdır.
D) Sonuç önermesi "bütün" ile başlamalıdır.
E) Sonuç önermesi "hiçbir" ile başlamalıdır.

2. Özgürlük başka türlerde bulunmayan, sadece bir türe ait olan özelliklerdir.

İlinti ise bir türün varlığı için zorunluluk içermeyen ve birçok türde ortak olarak bulunan özelliklerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi insan kavramı için ilintiyi örneklendirir?

- A) Okuyan
B) Duygulu
C) Tarih yazan
D) Kültür yaratan
E) Akıllı

4. Bir önermenin niteliğini değiştirmeden, öznenin karşıt hâlinin yüklem, yüklem karşıt hâlinin özne yapılmasına ters dönme denir.

Buna göre "Bütün oyuncular eğlencelidir." önermesinin ters döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hiçbir oyuncak eğlenceli değildir.
B) Bütün eğlenceliler oyuncaktır.
C) Bütün oyuncak olmayanlar eğlenceli olmayan değildir.
D) Bütün eğlenceli olmayanlar oyuncak olmayandır.
E) Hiçbir oyuncak olmayan eğlenceli olmayan değildir.

7. Bir kavramın kapsadığı elemanlara onun kapsamı denir. İşlem ise bir kavramın kapsadığı bütün elemanların ortak özellikleridir. Bir kavramın kapsamı arttıkça işlemi azalır. Yani bir kavram daha fazla eleman kapsadıkça daha az ortak özellik barındırır. Genelden özele gidildikçe işlem, özelden genele gidildikçe de kapsam artar.

Örnek: Kardelen nergisgillerden, baharda çok erken çiçek açan ve eczacılıkta kullanılan soğansı bir bitkidir.

(Bitki → Soğansı bitki → Nergisgiller → Kardelen)

Buna göre örnekte verilen kavramların işlem ve kapsam durumları ile ilgili;

- I. Bitki kavramı kapsamı en az olandır.
II. Kardelen kavramı işlemi en fazla olandır.
III. Nergisgillerin kapsamı bitkiden daha fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

AYT MANTIK

8. Bozkır olmayan, çam ormanlarıyla kaplı, akarsuyun serinliğinin hissedildiği, bazı evlerin ahşaptan bazı evlerin taştan yapıldığı, her insanın yaşamak için can attığı, insanı maddi yaşamın dışında düşünmeye iten Ege'nin bu şirin ilçesinde yaşayan hiçbir canlının buradan ayrılmayı düşünmesi mümkün değildir.

Bu parçada altı çizili kavramların çeşitleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) "Bozkır olmayan" olumsuz bir kavramdır.
B) "Bazı evler" tümel bir kavramdır.
C) "Orman" kolektif bir kavramdır.
D) "Ege" tekil bir kavramdır.
E) "Hiçbir canlı" tümel olumsuz bir kavramdır.

10. "Hiçbir fizikçi biyolog değildir." önermesinin ters döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı biyolog olmayanlar fizikçi olmayan değildir.
B) Hiçbir biyolog olmayan fizikçi olmayan değildir.
C) Bütün biyolog olmayanlar fizikçi olmayandır.
D) Bazı biyolog olmayanlar fizikçi olmayandır.
E) Hiçbir biyolog fizikçi değildir.

12. Bir kavramın kapsadığı elemanlara onun kaplamı denir. İşlem ise bir kavramın kapsadığı bütün elemanların ortak özellikleridir. Genelden özele gidildikçe işlem, özelden genele gidildikçe de kaplam artar.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İşlemi en az olan kavram "varlık"tır.
B) Hayvan kavramı "varlık" ve "canlı" kavramlarını kaplamında yer alır.
C) "Koyun" kavramı işlemi en çok olan kavramdır.
D) "Varlık" kavramının işlemi "hayvan" kavramından çoktur.
E) "Canlı" kavramının kaplamı "otçul" kavramından daha fazladır.

14. I. Bazı metaller çinko değildir.(O)
II. Hiçbir bulut yeşil değildir.(E)
III. Bütün yıldızlar parlaktır.(A)
IV. Bazı futbolcular yıldızdır.(I)

Verilen önermelerden hangilerinin düz döndürmesi yapılamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve IV

SORU ÇÖZÜMÜ

9. Bütün yarasalar memelidir. (1. Öncül)
Bütün memeliler canlıdır. (2. Öncül)
O hâlde.....? (Sonuç)

Bu kıyasın geçerli olması için sonuç önermesi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Bazı canlılar yarasadır.
B) Bütün yarasalar canlıdır.
C) Hiçbir memeli canlı değildir.
D) Bazı yarasalar memeli değildir.
E) Bütün memeli yarasalar canlıdır.

11. Düz döndürme, bir önermenin niteliğini ve doğruluk değerini değiştirmeden öznelerini yüklem, yüklemine özne yapmaktır.

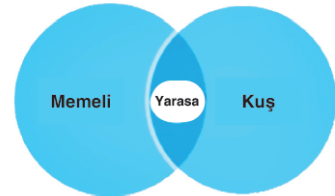
Buna göre "Bütün insanlar canlıdır." önermesinin düz döndürmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı canlılar insandır.
B) Bazı insanlar canlıdır.
C) Bütün canlılar insandır.
D) Hiçbir canlı insan değildir.
E) Bazı canlı olmayanlar insan olmayanlardır.

13. Karşı olum karesine göre aşağıdakilerden hangisi "Her çocuk özeldir." önermesiyle altıklık ilişkisi içindedir?

- A) Bazı çocuklar özeldir.
B) Hiçbir çocuk özel değildir.
C) Bazı çocuklar özel değildir.
D) Hiçbir özel olan çocuk değildir.
E) Bazı özel olanlar çocuk değildir.

- 15.

Verilen diyagramdan hareketle aşağıdaki önermelerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Her yarasa kuştur.
B) Bazı kuşlar memelidir.
C) Tüm yarasalar memelidir.
D) Hiçbir memeli kuş değildir.
E) Bazı memeliler kuş değildir.

Felsefe Atölyesi

AYT MANTIK

16. Aşağıdakilerden hangisi klasik mantıkta bileşik önerme olarak kabul edilemez?

- A) Ali gelirse tüm aile çok sevinir.
- B) Ali ya bugün ya da yarın gelecek.
- C) Ali pilotluk sınavını kazandı.
- D) Ali hem hırslı bir insandır hem de çok çalışır.
- E) Ali insanları sevdiği kadar onlara saygı da gösterir.

18.

Basit Önerme: İki terim ve bir bağdan oluşan önermelerdir. Bu tür önermeler tek bir yargı içerir.
Bileşik Önerme: En az iki basit önermenin bir önerme eklemi (ve, veya, ise, ancak ve ancak) ile birleşmesiyle oluşturulan yeni önermelerdir. Bu tür önermelerde birden çok yargı vardır.
Tümel Önerme: Bir önermenin yüklemine oluşturan kavram öznenin bütününe belirtiyorsa, kapsıyorsa bu önerme tümel önermedir.
Tikel Önerme: Bir önermenin yüklemine oluşturan kavram öznenin bir bölümünü belirtiyorsa, kapsıyorsa bu önerme tikel önermedir.
Olumlu Önerme: Bir önerme herhangi bir yargıda bulunurken bir özelliğin belirtilen varlıkta bulunduğunu gösteriyorsa bu önerme olumlu önermedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bileşik, tümel ve olumlu bir önermedir?

- A) Bütün insan ve hayvanlar yaşamak için suya ihtiyaç duyar.
- B) Hiçbir insan bencil ve kötü değildir.
- C) Bazı insanların sorgulama ve eleştirme yeterliliği daha çok gelişmiştir.
- D) Kimi bitkiler zararlıdır.
- E) Hiçbir insan aklının sınırlarını zorlamadıkça bilgiye erişemez.

20.

- I. Bazı hayvanlar yırtıcıdır.
- II. Bütün hayvanlar yırtıcıdır.
- III. Hiçbir hayvan yırtıcı değildir.
- IV. Bazı hayvanlar yırtıcı değildir.

Verilen önermelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I ve II altıktır.
- B) I ve III çelişiktir.
- C) II ve III üst karşıttır.
- D) II ve IV çelişiktir.
- E) III ve IV alt karşıttır.

SORU ÇÖZÜMÜ

17.

Bazı eşyalar uzun ömürlüdür. (1. Öncül)
Bazı nesnelere eşyadır. (2. Öncül)
O hâlde? (Sonuç)
Bu örnekteki kıyas geçerli olmadığı için sonuç çıkmamaktadır.
Verilen kıyastan geçerli bir sonuç çıkarmak için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) 1. öncül olumsuz yapılmalıdır.
- B) 2. öncül olumsuz yapılmalıdır.
- C) Orta terim sonuç önermesine de verilmelidir.
- D) Öncüllerden en az biri tümel yapılmalıdır.
- E) Öncüllerin özne ve yüklemeleri yer değiştirilmelidir.

19.

Aşağıdaki akıllı yürütmelerden hangisi geçerli bir kıyas örneğidir?

- A) Bazı insanlar mutludur. Bazı insanlar da neşelidir. O hâlde bazı insanlar hem neşeli hem mutludur.
- B) Bazı meyveler tatlıdır. Bazı meyveler ekşidir. O hâlde hiçbir meyve acı değildir.
- C) Hiçbir insan hayvan değildir. Hiçbir hayvan bitki değildir. O hâlde hiçbir insan bitki değildir.
- D) Mantık dersi alanlar nitelikli düşünen insanlardır. Ali nitelikli düşünen bir insandır. O hâlde Ali, mantık dersi alandır.
- E) Bazı çiçekler papatyadır. Bütün papatyalar beyazdır. O hâlde bazı çiçekler beyazdır.

Felsefe Atölyesi

